

POLAGANJE KAMENA TEMELJCA

Panoramska fotografija iz svibnja 1985.

Gradnja SVEUČILIŠNE BOLNICE ZAGREB službeno je počela 11. svibnja 1985. na 40. obljetnicu pobjede i oslobođenja Zagreba. Svečanom činu prisustvovali su mnogobrojni Zagrepčani, predstavnici Skupštine grada i društveno-političkih organizacija Republike i Grada. Kamen temeljac položio je Ivo LATIN, predsjednik Odbora Skupštine grada za gradnju bolnice. Uz svečani događaj, za mnogobrojne Zagrepčane priređen je i bogat sportski i kulturno-umjetnički program. Na fotografiji, za govornicom je Ivan MARAVIĆ, predsjednik Gradske Konferencije Socijalističkog Saveza Radnog Naroda Zagreba, a u pozadini zbor KUD "JOŽA VLAHOVIĆ" kojim je dirigirao Emil COSSETO.

ZAVRŠNI RAČUN

Kopija dokumenta iz lipnja 1993.

Radna organizacija SVEUČILIŠNA BOLNICA ZAGREB je od osnutka (1983.) podnosila izvještaje o svom radu svaka 3 mjeseca Skupštini grada Zagreba i njenim organima, koje su više puta razmatrali i Gradska konferencija Socijalističkog Saveza Radnog Naroda, Gradsko vijeće Saveza sindikata, te drugi organi u gradu i općinama.

Izložen je "završni" izvještaj iz 1993. godine, gdje su navedeni završni podaci o cjelokupnoj investiciji. Ipak, u zaključnim napomenama ističe se kako je, nakon isteka drugog samodoprinosu (31. prosinca 1992.) investitor ostao bez sredstava za nastavak izgradnje.

Također, na stranicama 5 i 6 ovog izvještaja, između ostalog se navodi da: infrastruktura prema SVEUČILISNOJ BOLNICI nije građena u skladu sa usvojenim planovima i da kolektor, koji predstavlja prioritetan objekt, nije izgrađen iako je bolnica ranije platila dio sredstava za taj objekt; da iako se Republika Hrvatska obavezala na financiranje 35% sredstava, do podnošenja izvještaja "nije uložila ništa". Naposljetku se apelira da se status ustanove koja je osnovana kao Radna organizacija prema Zakonu o udruženom radu, uskladi sa pozitivnim zakonodavstvom i potrebama razvoja grada Zagreba u oblasti zdravstva.

Izvještaj potpisuje posljednji ravnatelj Sveučilišne bolnice u osnivanju, primarijus dr. Ivan PRODAN.

LIKVIDACIJA

Kopija dokumenta iz lipnja 1995.

Skupština grada Zagreba je 28. prosinca 1982. godine osnovala Radnu organizaciju KLINIČKU BOLNICU "NOVI ZAGREB" u osnivanju, sa svrhom da sredstvima samodoprinosa sagradi novu bolnicu. Radna organizacija konstituirana je i upisana u sudski registar 9. veljače 1983. godine.

Na osnovi Odluke Skupštine grada Zagreba od 11. srpnja 1985. godine (Službeni glasnik 21/85) naziv KLINIČKA BOLNICA "NOVI ZAGREB" promijenjen je u SVEUČILIŠNA BOLNICA "ZAGREB". Novi naziv registriran je kod Okružnog privrednog suda u Zagrebu i od 1. listopada 1985. službeni naziv nove bolnice je SVEUČILIŠNA BOLNICA "ZAGREB" u osnivanju, Zagreb, Jadranska avenija bb.

Odluka o prestanku SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB" objavljena u Narodnim novinama (1.11/95) nakon čega počinje njena likvidacija, što ostaje njeno pravno stanje do danas.

Proces likvidacije nedovršene bolnice u Blatu još uvijek traje.

VREMEPLOV

Izbor novinskih naslova od 14. srpnja 1980. do 28. srpnja 1995. godine.

Investicijski program izgradnje SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB" bio je najveći projekt u povijesti zdravstva Hrvatske. Osnovni planski dokument donesen je u prosincu 1984. godine. Nakon revizije, vrijednost investicije utvrđena je po cijenama iz siječnja 1985. na iznos 41,3 milijarde dinara. Po tadašnjem tečaju njemačke marke i američkog dolara vrijednost investicije iznosila je 622.000.000 maraka ili 200.000.000 dolara. Tečaj na dan 28. prosinca 1984. bio je 1 USA \$ - 207,2655 dinara, a 1 DEM - 66,366843 dinara).

Izbor naslova i podnaslova iz zagrebačkih novina - "VJESNIKA" i "VEČERNJEG LISTA" predstavlja medijski vremeplov o izgradnji bolnice. Samo od 1981. do 1988. o ovoj investiciji objavljeno je 690 novinskih članaka, 70 televizijskih i 80 radijskih emisija, a pregledom arhive do 2002. godine uspješno je prikupljeno njih oko 800. Uz sve objave tijekom 21. stoljeća riječ je o više od 1.000 članaka. Datume objavljivanja članaka, prati i tečaj dinara u odnosu na njemačku marku (rukom ispisano). Od 1990. to je konvertibilni dinar u odnosu na marku, zatim od 1991. hrvatski dinar, te konačno od 1994. godine kuna u odnosu na marku. Korišteni su srednji tečajevi NARODNE BANKE JUGOSLAVIJE na kraju pojedinog mjeseca u kojem je objavljen članak, a kasnije srednji tečajeve NARODNE BANKE HRVATSKE na kraju pojedinog mjeseca. Uvođenje kune i zakon o pretvorbi društvenih poduzeća vremenski se poklapaju sa odlukom o likvidaciji SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB" u osnivanju. U prvim godinama izgradnje bolnice radilo se o galopirajućoj inflaciji u SFRJ (1980. - 30%, 1981. - 46%, 1984. - 53%) da bi već od 1984. godine galopirajuća inflacija prerasla u hiperinflaciju. Zanimljivo je uočiti da se prvih godina u vrijeme galopirajuće inflacije u naslovima i podnaslovima piše prije svega o zdravlju i bolnici za 21. stoljeće da bi se vremenom sve više pisalo isključivo o novcu, a malo ili gotovo ništa o zdravlju.

MAKETA

Maketa SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB", rad autora Štefana KACINA, Jurija PRINCESA i Bogdana SPINDLERA (iz projektantske organizacije BIRO 71, Domžale, Slovenija) centralni je eksponat izložbe. Važna je ne samo kao arhivski dokument, već i kao vrijedni artefakt koji svjedoči o iznimnosti ove arhitekture. Ovo je njeno drugo predstavljanje javnosti nakon što je prvi put bila izložena u ožujku 1984. u Starogradskoj vijećnici, a prije početka izgradnje bolnice.

U srpnju 1983. godine je raspisan opće jugoslavenski natječaj za idejno arhitektonsko-urbanističko rješenje kompleksa KLINIČKE BOLNICE NOVI ZAGREB. Krajem veljače 1984. godine žiri sastavljen od najeminentnijih jugoslavenskih stručnjaka nagradio je rad grupe autora iz "BIROA 71" iz Domžala, Slovenija. Tada je na prigodnoj svečanosti u Starogradskoj vijećnici otvorena izložba svih 18 radova koji su poslani na natječaj. Nakon toga počinju glavni radovi na izradi idejnog i izvedbenog projekta na kojima rade slovenski projektanti s velikom grupom zagrebačkih projekatana, statičara i drugih stručnjaka.

Projektiranje na objektu je izvodilo 5 radnih organizacija: "INA-PROJEKT" - Zagreb (nosilac izrade idejnog projekta, za konačne armature i oplata, 50,2% u ukupnom opsegu poslova projektiranja); "BIRO 71"- Ljubljana (za projekte arhitekture, 18% projektne dokumentacije); "GRAĐEVINSKI INSTITUT" - Zagreb (građevinski dio, za statiku i fiziku zgrada, za hidroizolaciju, 8,4% projektne dokumentacije); "ZAVOD ZA ZAŠTITU ZDRAVLJA" - Zagreb (medicinsko-tehnološki dio, 11,6% projektne dokumentacije); "MONTER" - Zagreb (instalacijski dio, 11% projektne dokumentacije).

Za projektantima ostale su stotine dozvola za gradnju, papiri o otkupu zemljišta, tisuće vrsta projekata i studija i drugog koji zajedno čine gomilu papira, koja ne bi mogla stati u dvije sobe veličine 3 x 3 metra.

PROPAGANDA

Kopije brošura za prvi i drugi referendum

Brošura “ZAGREBAČKI ZA ZA ZDRAVLJE” iz rujna 1982. godine pripremljena je za javnu raspravu o referendumu na kojem su 14. studenog 1982. građani Zagreba odlučili o prihvaćanju samodoprinosu za gradnju nove bolnice u Zagrebu. Tiskana je u nakladi od 22.000 primjeraka. Na prvom referendumu 1982. godine ukupan broj glasača bio je 434.617. Na glasališta je izašlo 342.917 građana odnosno 78,9%, a glasalo je “ZA” 301.440 odnosno 69,36%. Od 213 mjesnih zajednica, 207 mjesnih zajednica glasalo je “ZA” izgradnju bolnice.

Brošura “NOVA BOLNICA - NAŠ POKLON GENERACIJAMA” iz rujna 1987. godine pripremljena je za javnu raspravu o referendumu na kojem su 15. studenog 1987. građani Zagreba odlučili o produljenju samodoprinosu za gradnju nove bolnice u Zagrebu. Tiskana je u nakladi od 80.000 primjeraka. Nakon 5 godina, 15. studenog 1987. ponovnim referendumom, sada s nešto manje uvjerljivom većinom, podržan je prijedlog o nastavku samodoprinosu. Te, 1987. godine ukupan broj glasača bio je 478.080. Na glasališta je izašlo 317.501 građana odnosno 66,4%, a glasalo je “ZA” 258.271 odnosno 54%. Od 245 mjesnih zajednica, 196 mjesnih zajednica glasalo je “ZA” nastavak izgradnje.

TLOCRT

Tlocrti po etažama iz brošure "SVEUČILIŠNA BOLNICA ZAGREB" izdane u veljači 1991. godine.

SVEUČILIŠNA BOLNICA "ZAGREB" programirana je po tipu kao opća, a po nivou kao klinička bolnica, što znači da treba obuhvatiti sve bolničke djelatnosti s popratnim dijagnostičkim i polikliničkim sadržajima, te da se u njoj treba osigurati:

- (1) medicinski rad na najvišoj razini,
- (2) uvjete za nastavu,
- (3) uvjete za znanstvenu istraživačku djelatnost,
- (4) uvjete za djelatnost referalnog centra (centre of excellence).

Bolnica je tako koncipirana da se komplementarno povezuje s postojećim bolničkim kapacitetima u Zagrebu s kojima čini jedinstveni sustav bolničke djelatnosti Grada i osnova je za prestrukturiranje bolničkih kapaciteta Grada. U vezi s tim, bolnica treba zadovoljiti potrebe područja na kojem je locirana, te služiti potrebama regije, šireg područja Republike i izvan toga, prije svega "vrhunskoj" kliničkoj medicini.

U svim polikliničko-dijagnostičkim i stacionarnim sadržajima, bolnica mora zbrinjavati i hitna stanja, što se, u nekim naročito frekventnim medicinskim disciplinama, mora obavljati odijeljeno od elektivne kazuistike. Prema tome, bolnica je i akutna u rješavanju kazuistike populacije Zagreba i dijela subregije.

Stacionar bolnice je predvidivog kapaciteta od 1.123 bolesnička kreveta.

Glede nastave, bolnica je usmjerena prvenstveno na postdiplomsku nastavu iz kliničke medicine, ali služi i za druge oblike kliničke nastave (dodiplomska).

U prostorima za znanstveno-istraživački rad u bolnici se osiguravaju uvjeti za klinička medicinska istraživanja i eksperimentalnu medicinu.

U građevinsko-funkcionalnom pogledu bolnica se gradi po tipu međusobno povezanih objekata za polikliničku, dijagnostičku i stacionarnu djelatnost.

Način izgradnje cijelog objekta pruža niz mogućih kombinacija u dovršenju pojedinih etapa, koje će uvijek predstavljati logičan dio cjeline. Ovaj tip građevinsko-funkcionalnog rješenja SBZ omogućuje da se kapacitet bolnice kasnije proširuje i preko onog koji je prvobitno programski predviđen, ukoliko bi se za takvo proširenje ukazala potreba.

Paramedicinski sadržaji u pravilu su smješteni u posebnim objektima.

LOKACIJA: BLATO

*Mapa grada Zagreba iz 1991. godine sa označenom pozicijom
SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB"*

Podaci o lokaciji dobiveni su na temelju seizmoloških, neotektonskih i seizmotektonskih istraživanja, geofizičkih i geomehaničkih istraživanja, hidrogeoloških istraživanja, meteoroloških i bioklimatskih ispitivanja, ispitivanja kvalitete zraka, okoline i razine buke.

Radovi na izboru i određivanju najpogodnije lokacije datiraju od prvih dana ideje o potrebi gradnje nove bolnice u Zagrebu. Ispitivanja podobnosti lokacije vršena su u okviru izrade i praćenja zdravstvenih ustanova Grada na temelju koje se određuju osnovni elementi podobnosti lokacija za sve zdravstvene ustanove prema zdravstvenim planerskim kriterijima. U toku ispitivanja alternativnih mogućnosti razmatran je veći broj lokacija, a posebno: Folnegovićevo naselje, Maksimir, Borovje, Dubrava, Žitnjak, Pantovčak, Brezovica, Park Novi Zagreb, Stupnik itd.

Zbog potrebe realizacije mreže zdravstvenih ustanova grada u samom početku otpale su lokacije u sjevernom dijelu grada, odnosno na lijevoj obali Save.

Utvrđena lokacija valorizirana je i stručno ocijenjena u odnosu na sve druge moguće lokacije predviđene Generalnim urbanističkim planom Zagreba. Za tu ocjenu, poslužili su podaci dobiveni prema urbanističkim i medicinsko-tehničkim kriterijima.

Medicinsko - tehnički kriteriji:

1. Mogućnost primjene suvremene koncepcije;
2. Potrebna površina parcele;
3. Unutrašnji promet;
4. Mogućnost razvoja i dodatna opremljenost;
5. Fleksibilnost i adaptabilnost;
6. Sigurnost pacijenata i osoblja u posebnim uvjetima (evakuacija).

Urbanistički kriteriji:

1. Uklapanje lokacije u koncepciju razvoja;
2. Generalni urbanistički plan Grada;
3. Uklapanje bolničkog kompleksa u neposrednu okolinu;
4. Prirodna sredina (površina parcele i teren);
5. Izgrađena sredina (izgradnja i komunalne instalacije);
6. Zaštita okoline (mikroklimatske osobine i zagađenje okoliša);
7. Prometna povezanost;
8. Mogućnost priključka na komunalnu infrastrukturu;
9. Troškovi pripreme zemljišta;
10. Mogućnost etapne gradnje.

Usporedbom svih kriterija (18) utvrđeno je da lokacija na kojoj se gradi bolnica u odnosu na lokaciju Park Novi Zagreb ima prednost u 12 kriterija. Lokacija Park ima jednu prednost dok su u ostalih pet podjednake.

Spominjemo samo neke elemente koji su bili odlučni za odabir lokacije:

Prometna povezanost riješena je Generalnim urbanističkim planom tako da omogućuje dobru povezanost sa središtem grada, drugim dijelovima grada i regije. Naime, sa zapadne strane predviđena je cesta od sjevera prema jugu (produžena Vrapčanska), s južne strane Prva paralela, te, s istočne strane Jadranska avenija.

Mikroklimatske osobine utvrđene trogodišnjim praćenjem, bitno se ne razlikuju od drugih lokacija. Za lokaciju bolnice utvrđeno je da su razlike srednjih mjesečnih temperatura u zimskom razdoblju 2 do 3°C niže od onih u središtu grada, a 1,5. do 2°C više u ljetnom razdoblju. Količina naoblake na lokaciji (24 dana) tijekom godine manja je nego u jugoistočnim dijelovima grada (70 dana) ili u Maksimiru (50 dana). Prevladavajući smjer vjetera u zimskom razdoblju je sjeveroistočni, dok je u toplijem dijelu godine blaga primarnost jugozapadnog kvadranta, što je važno za održavanje relativno povoljne situacije zagađenosti zraka na terenu bolnice.

Površina parcele od 70 hektara omogućuje etapnu gradnju i gradnju pratećih sadržaja.

GRADILIŠTE

VIDEO, telekinirani 16mm filmovi, trajanje 52 minute 40 sekundi

Arhivske snimke sa gradilišta od 1982. do 1991. godine.

Nakon što su uspješno završeni pripremni radovi i osigurana nužna tehnička dokumentacija, osigurani su uvjeti za početak građenja objekata. Početkom 1985. godine odabrani su preko javnog natječaja izvođači radova GRO "INDUSTROGRADNJA" - Zagreb, GRO "TEHNIKA" - Zagreb i GRO "TEMPO" - Zagreb. Ugovorom je utvrđeno da "INDUSTROGRADNJA" bude nosilac i organizator poslova prema investitoru, dok su drugi suizvođači. Na gradilištu kao kooperanti ili izvođači pojedinih dijelova bilo je prisutno više radnih organizacija od kojih su se po obimu poslova isticali "TOP" - Zagreba, na izradi pročelja; "ŽELJEZARA SISAK", na izradi čelične konstrukcije, "MONTER" - Zagreb, na izradi instalacija, "METALOGRADNJA" - Zagreb, na izradi metalne konstrukcije; "MONTKEMIJA" - Zagreb; "RUDAR" - Zagreb; te "ZRINJEVAC" - Zagreb, za hortikulturu.

S obzirom na galopirajuću inflaciju, osnovna strategija dogovorena između izvođača i investitora bila je ta da se završi što je moguće više poslova kako bi se prikupljen novac što prije mogao uložiti u svrhu za koju je namijenjen. Velik dio radova plaćen je avansom.

1986. godina je bila godina pune aktivnosti građevinske operative. Već u 1987. godini nastupila je faza kada se opseg radova morao prilagoditi financijskim mogućnostima, što će reći da se te godine moglo graditi više da su radovi bili financijski pokriveni. Ipak, još do kraja 1988. godine terminski plan realizacije investicije u osnovi je mogao biti praćen financijskim sredstvima.

1989. godina je bila prijelomna u pogledu mogućnosti ulaganja. Za razliku od prvih pet-šest godina (1983. - 1988.) kada je bilo više sredstava od mogućnosti trošenja, te, 1989. godine nastupila je faza kada se obim radova morao prilagoditi financijskim mogućnostima.

Uključujući pripremne radove, tehničku dokumentaciju i izvedeno stanje, do 1989. ukupno je završena približno trećina objekta, odnosno ukupne investicije, što je, kako pišu izvještaji, bilo i planirano. Izvedeni su grubi građevinski radovi na cijelom objektu, dio osnovnih instalacija, a počela je i montaža pročelja, te trafostanica. Krajem te prijelomne godine, u danima kada je pao Berlinski zid, započeli su i razgovori o obustavi radova i konzervaciji objekta. Tih je dana, naime, hiperinflacija u SFRJ dosegla 50% mjesečno, odnosno 12.000% na godišnjoj razini. U studenom 1989. 1 DEM vrijedi 34.219 dinara da bi krajem prosinca te iste godine 1 marka vrijedila čak 61.796 dinara.

O kvaliteti radova svih izvođača u tom razdoblju mogu se dati povoljne ocjene. Osim uobičajenog nadzora bilo je organizirano stalno praćenje kvalitete betona, izrade čelične konstrukcije, geodetsko praćenje objekata i slično. Opća je ocjena da su izvođači građevinskih radova obavili posao kvalitetno, u rokovima i u okviru raspoloživih sredstava.

RADNI LJUDI I GRAĐANI

VIDEO, telekinirani 16mm filmovi, trajanje 7 minuta 53 sekunde.

Arhivske snimke sa glasališta na prvom i drugom referendumu i arhivske snimke sa polaganja kamena temeljca.

Realizacija Investicijskog programa SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB" po složenosti, opsegu i načinu izvođenja bila je jedan od najvećih i najsloženijih pothvata u povijesti Zagreba i Republike Hrvatske. Osnovni izvor sredstava za financiranje gradnje bio je samodoprinos radnih ljudi i građana. Prvi samodoprinos izglasan je na referendumu 14. studenog 1982. godine. Građani grada Zagreba su velikom većinom prihvatili izdvajanje 1,5% osobnih dohodaka i drugih osobnih primanja kroz narednih 5 godina, od 01. siječnja 1983. do 31. prosinca 1987. S pritjecanjem prvih sredstava samodoprinos (siječanj 1983.) počinje realizacija investicije. Mogućnost uvođenja drugog samodoprinos (siječanj 1983.) počinje realizacija investicije. Mogućnost uvođenja drugog samodoprinos prvi put je službeno spomenuta 11. svibnja 1985. na dan polaganja kamena temeljca u govoru Ive LATINA. Drugi samodoprinos izglasan je na referendumu 15. studenog 1987. godine. Trajao je od 01. siječnja 1988. do 31. prosinca 1992.

*SAMODOPRINOS, prihod što ga prikupljaju organizacije, ustanove i zajednice na temelju dobrovoljnoga pristanka svojih članova radi ostvarivanja zajedničkih zadataka. Propisima se utvrđuje kako se i pod kojim uvjetima samodoprinos može propisati i prikupljati. Davateljima samodoprinos pripada pravo uvida u raspolaganje prikupljenim sredstvima i dobivanje konačnog izvještaja o ostvarenju zadatka.

UKOVODSTVO

VIDEO, telekinirani 16mm filmovi, trajanje: 19 minuta 43 sekunde.

Arhivske snimke sa sjednica Savjeta Radne organizacije SVEUČILIŠNA BOLNICA "ZAGREB" u osnivanju i Odbora za praćenje i usmjeravanje aktivnosti. Snimke su nastale na svečanim sjednicama koje su se tijekom gradnje održavale svake godine u svibnju (povodom godišnjice postavljanja kamena temeljca), i studenom (povodom godišnjice referenduma). Na snimkama su istaknuti društveno-politički i zdravstveni radnici, kao i novinari koji izvještavaju javnost o stanju investicije.

Radna organizacija SVEUČILIŠNA BOLNICA ZAGREB u osnivanju formirana je u prosincu 1982. godine odlukom Skupštine grada Zagreba. Osnovna zadaća Radne organizacije bila je da obavlja poslove investitora, odnosno da raspoloživim sredstvima (sredstvima samodoprinosna, sredstvima udruženog rada Socijalističke Republike Hrvatske i drugim sredstvima) sagradi i stavi u funkciju objekt SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB". Prvi direktor bio je predsjednik Skupštine grada, Aleksandar VARGA. 1986. godine na mjesto direktora dolazi Bogdan TOMAŠIĆ, bivši predsjednik Izvršnog vijeća Skupštine grada. 1991. na mjesto ravnatelja Sveučilišne bolnice imenovan je primarijus dr. Ivan PRODAN, šef Odjela za abdominalnu kirurgiju na Kirurškoj klinici KBC-a "REBRO".

Radna organizacija imala je Savjet Radne organizacije koji je brojao 8 članova, od kojih 4 je imenovala Skupština grada Zagreba, a 4 birali radnici u radnom odnosu u Radnoj organizaciji. Savjet radne organizacije u osnivanju donosio je ili odobravao sve investicijske odluke. Svi radovi su ustupani natječajem ili prikupljanjem najmanje 3 ponude. Savjet Radne organizacije za svaki je konkretan posao donosio posebne odluke. Savjet Radne organizacije održao je od osnivanja do kraja lipnja 1990. godine 82 sjednice. Savjet je, u pravilu, radio u punom sastavu. Predsjednik Savjeta bio je Petar ĆURKOVIĆ.

Odbor za praćenje aktivnosti u vezi s gradnjom SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB" osnovan je posebnom odlukom Skupštine grada travnja 1981. godina. Ovlaštenja Odbora mogu se najkraće definirati kao društveni nadzor na realizaciji Investicijskog programa. Odbor se, u pravilu sastajao svaka 3 mjeseca, a na sjednicama je redovito razmatrao rezultate rada (tromjesečne, polugodišnje i godišnje izvještaje) Radne organizacije, davao potrebna usmjerenja za daljnji rad i nadzirao namjensko trošenje sredstava. Odbor je imao predsjednika i 28 članova. Predsjednik Odbora Skupštine grada bio je Ivo LATIN.

OBJEKT

VIDEO, telekinirani 16mm filmovi, trajanje: 13 minuta 1 sekunda.

Arhivske snimke nastale iz unajmljenog policijskog helikoptera 1987. i 1991. godine.

SVEUČILIŠNA BOLNICA "ZAGREB" gradi(la) se na zapadnom dijelu općine Novi Zagreb, uz desnu obalu rijeke Save na terenu površine 77,5 ha. Već do 1991. godine je pod krovom ili u funkciji objekata bila površina veličine osrednjeg naselja. Slikovito, to je pravokutni prostor koji bi u Zagrebu bio omeđen bankom na Trgu bana Jelačića, seže na zapad do Frankopanske ulice, a potom Frankopanskom ide na jug do HNK-a, a odatle na istok do Zrinjevca. Tri puta veći je bolnički krug, koji zauzima oko 50 hektara površine, s time da je za buduće proširenje bolnice predviđeno i blokirano još 30 hektara.

Podaci o predvidivoj bruto površini kompletnih sadržaja, bez vanjske infrastrukture, variraju, i iznose od natječajem zadanih oko 135.416 m², preko 177.871 m² navedenih u brošuri iz 1991. godine, pa 222.000 m² iz raznih kasnijih analiza o mogućnostima nastavka gradnje i sve do fantastičnih 308.000 m² prema iskazima nekih povijesnih svjedoka sa gradilišta.

U svakom slučaju, to je trebala biti suvremena bolnica sa 1.123 kreveta u bolničkom stacionaru, sa 75 ordinacija u polikliničkom sektoru, sa 23 operacijske dvorane. Uz 12 operacijskih dvorana u centralnom operacijskom bloku predviđene su 2 dvorane u centru za opekline, 2 dvorane u odjelu hitne medicinske pomoći i hitnog primanja u bolnicu, 1 u okviru opstetrijskog dijela, 2 za potrebe dječje kirurgije i 2 za bolesti ginekologije te 2 operacijske dvorane u okviru polikliničke kirurške djelatnosti. Pored radnog prostora koji se trebao koristiti za potrebe nastave i koji je predviđen u okviru bolničkih jedinica (31 seminarska dvorana s ukupno 795 sjedala), predviđena je velika moderno opremljena, predavaonica ("amfiteatar") s 464 sjedala i tri manje predavaonice s po 50 sjedala.

Predviđalo se da će zajedno s posjetiteljima i bolesnicima više od 7.000 ljudi svakoga dana boraviti u prostorijama nove bolnice. Središnja kuhinja imala je kapacitet 4.700 obroka na dan, a bilo je predviđeno i 1.175 parkirališnih mjesta za bolesnike, radnike i posjetitelje SBZ-a. Potrebni se broj zaposlenih kretao od 2.993 do 3.735 (ovisno o organizaciji rada, radnom vremenu itd.), od čega se broj medicinskog i paramedicinskog osoblja kretao od 1.866 do 2.608, a razlika se odnosila na osoblje tehničko-gospodarskog centra, uprave, znanstveno-istraživačkog rada i informacijskog sustava. Od medicinskog kadra je tek trećina trebala biti iz postojećih zagrebačkih bolnica, a ostali sa svih strana Republike.

Od 1988. na specijalizacijama po zagrebačkim bolnicama bilo je 109 mladih liječnika. I to 45 iz Zagreba i 64 iz drugih mjesta. Svi su oni trebali raditi u novoj bolnici. U to vrijeme bili su stari u prosjeku 30 godina, a za specijalizacije financirane iz samodoprinosa odabrani su po strogim kriterijima i selekciji ambiciozni mladi ljudi s visokim ocjenama na fakultetu, stručnim radovima i magisterijima.

ETAPE GRADNJE

Na fotografijama iz perioda 1980. do 1995. godine vide se različite etape u realizaciji investicije kao i vodeći predstavnici Skupštine grada kao i društveno političkih organizacija Republike.

Polazeći od činjenice da se u zagrebačkim bolnicama liječi više od 40% građana izvan područja grada, već u fazi razgovora i pripreme za gradnju bolnice zauzeto je stajalište da bi čitava SR Hrvatska trebala sudjelovati sa po prilici trećinom sredstava.

Napravljene su određene analize na temelju kojih je izgradnja bolnice predviđena u DRUŠTVENOM PLANU SR Hrvatske za razdoblje 1981. do 1985. godine (Narodne Novine 33/81.) gdje je rečeno: "Ocjenuje se da je potrebno pristupiti gradnji kliničke ustanove za područje vrhunske medicinske zaštite u Zagrebu..." Nakon toga, Zagreb kreće u samodoprinosa radi osiguravanja vlastitog učešća od približno dvije trećine investicije. Referendumom građani grada prihvaćaju program, čime su stvoreni preduvjeti za realizaciju društvenih planova grada i SR Hrvatske.

Investicijskim programom gradnje SVEUČILIŠNE BOLNICE ZAGREB predviđeno je da se od 1986. do 1990. godine, uz samodoprinosa, gradnja bolnice financira i udruženim sredstvima privrede Republike. Iz tog izvora predviđeno je da se osigura oko trećina od ukupne predračunske vrijednosti investicije. Međutim, ta sredstva nisu pritjecala u skladu s planom pa je do znatnog odstupanja u realizaciji Investicijskog programa došlo zbog neuspjelog pokušaja da se ta sredstva osiguraju samoupravnim sporazumima sa udruženim radom Republike.

Budući da je objekt projektiran kao jedna građevinska cjelina, nakon rasprave na Odboru za praćenje aktivnosti u vezi s izgradnjom SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB", Savjet Radne organizacije (na prijedlog Medicinske komisije) donio je odluku da se u prvoj etapi dovrše u cjelini grubi građevinski radovi (uključujući i fasadu objekta) na svim objektima radi eliminacije buke teških građevinskih strojeva, prašine i vibracija štetnih ne samo za pacijente nego i za osoblje bolnice. Nakon toga, druga faza obuhvaća završetak obrtničkih i završnih radova u preostalom dijelu bolnice i stavljanje u funkciju ostatka kapaciteta, dakle, da se detaljno planira etapno puštanje objekta u funkciju.

Etapna izgradnja i etapno puštanje u pogon sadržaja SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB", (bolnice planirane prvenstveno za stanovništvo Zagreba i okolice južno od Save - za cca 350.000 stanovnika) predviđeno je u svim fazama izrade dokumentacije. Investicijskim programom predviđena je gradnja u 2 faze. Prva faza sa 440 kreveta u objektima H1, H2, H3 i pratećim sadržajima, te druga, objekt u cjelini. Takav pristup planiranja u velikoj je mjeri bio uvjetovan tadašnjim propisima o gradnji investicijskih objekata.

Spominjala se i druga opcija. Radovi bi se, prema zadanim planovima, također odvijali u dvije faze. Prvi dio obuhvaćao je cjelokupne građevinske radove i najnužnije uređenje interijera bolnice. Druga faza radova bila je potpuno kompletiranje sve potrebne opreme i uređenje svih prostora.

Terminski plan realizacije projekta višekratno je revidiran tijekom gradnje. Planirani završetak građenja je pomican sa 1987. na 1990. pa na 1992. godinu, a prije moratorija na nastavak radova govorilo se o dovršetku bolnice 1995. godine.

REPUBLIKA

*KOPIJA GRAFIKONA sa izvorima sredstava za gradnju SVEUČILIŠNE BOLNICE
"ZAGREB"*

Polazeći od činjenice da se u zagrebačkim bolnicama liječi više od 40% građana izvan područja grada, već u fazi razgovora i pripreme za gradnju bolnice zauzeto je stajalište da bi čitava SR Hrvatska trebala sudjelovati sa po prilici trećinom sredstava.

Napravljene su određene analize na temelju kojih je izgradnja bolnice predviđena u DRUŠTVENOM PLANU SR Hrvatske za razdoblje 1981. do 1985. godine (Narodne Novine 33/81.) gdje je rečeno: "Ocjenuje se da je potrebno pristupiti gradnji kliničke ustanove za područje vrhunske medicinske zaštite u Zagrebu..." Nakon toga, Zagreb kreće u samodoprinosa radi osiguravanja vlastitog učešća od približno dvije trećine investicije. Referendumom građani grada prihvaćaju program, čime su stvoreni preduvjeti za realizaciju društvenih planova grada i SR Hrvatske.

Investicijskim programom gradnje SVEUČILIŠNE BOLNICE ZAGREB predviđeno je da se od 1986. do 1990. godine, uz samodoprinosa, gradnja bolnice financira i udruženim sredstvima privrede Republike. Iz tog izvora predviđeno je da se osigura oko trećina od ukupne predračunske vrijednosti investicije. Međutim, ta sredstva nisu pritjecala u skladu s planom pa je do znatnog odstupanja u realizaciji Investicijskog programa došlo zbog neuspjelog pokušaja da se ta sredstva osiguraju samoupravnim sporazumima sa udruženim radom Republike.

ETAPE GRADNJE

Na fotografijama iz perioda 1980. do 1995. godine vide se različite etape u realizaciji investicije kao i vodeći predstavnici Skupštine grada kao i društveno političkih organizacija Republike.

Budući da je objekt projektiran kao jedna građevinska cjelina, nakon rasprave na Odboru za praćenje aktivnosti u vezi s izgradnjom SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB", Savjet Radne organizacije (na prijedlog Medicinske komisije) donio je odluku da se u prvoj etapi dovrše u cjelini grubi građevinski radovi (uključujući i fasadu objekta) na svim objektima radi eliminacije buke teških građevinskih strojeva, prašine i vibracija štetnih ne samo za pacijente nego i za osoblje bolnice. Nakon toga, druga faza obuhvaća završetak obrtničkih i završnih radova u preostalom dijelu bolnice i stavljanje u funkciju ostatka kapaciteta, dakle, da se detaljno planira etapno puštanje objekta u funkciju.

Etapna izgradnja i etapno puštanje u pogon sadržaja SVEUČILIŠNE BOLNICE "ZAGREB", (bolnice planirane prvenstveno za stanovništvo Zagreba i okolice južno od Save - za cca 350.000 stanovnika) predviđeno je u svim fazama izrade dokumentacije. Investicijskim programom predviđena je gradnja u 2 faze. Prva faza sa 440 kreveta u objektima H1, H2, H3 i pratećim sadržajima, te druga, objekt u cjelini. Takav pristup planiranja u velikoj je mjeri bio uvjetovan tadašnjim propisima o gradnji investicijskih objekata.

Spominjala se i druga opcija. Radovi bi se, prema zadanim planovima, također odvijali u dvije faze. Prvi dio obuhvaćao je cjelokupne građevinske radove i najnužnije uređenje interijera bolnice. Druga faza radova bila je potpuno kompletiranje sve potrebne opreme i uređenje svih prostora.

Terminski plan realizacije projekta višekratno je revidiran tijekom gradnje. Planirani završetak građenja je pomican sa 1987. na 1990. pa na 1992. godinu, a prije moratorija na nastavak radova govorilo se o dovršetku bolnice 1995. godine.